

[Keld Larsen]

renceevne, først og fremmest hvad angår eksporterhervene og de importkonkurrerende erhverv. Til dette formål er der brug for en del opsparing, som det ifølge rapporten nok kan komme til at knibe med, hvis man bare bruger de traditionelle finanspolitiske redskaber, og det er lige præcis her, at LM-ordningerne kommer ind. Med rapportens ord skal det være en foranstaltning til at fremme opsparingen i den private sektor. Det siges helt klart.

For VS er det, der her er tale om, en tvangsopsparing og ikke noget andet. Hertil kommer, at »medindflydelse« virker produktivt fremmende, og at det med rapportens ord også kan være tilfældet med en lønmodtagernes medejendomsret-ordning, især i det omfang den øgede produktion tilkommer de direkte berørte og i det omfang det forbedrer den generelle indsigt og forståelse for virksomhedens vilkår og medvirker til styrkelse af det almindelige samarbejds-klima. Det er rene ord for pengene.

LM-ordningerne er altså helt klart noget med at udviske de interesse modsætninger, de klasse modsætninger, der uundgåeligt er en konsekvens af et kapitalistisk samfund. I LM-rapporten fastholdes indkomstpolitikken som hovedredskab imod betalingsbalanceunderskuddet, og det er jo ikke så underligt, når man tænker på, at formanden for LM-udvalget just er den tidligere overvismand Bent Rold Andersen, som jo i mange år har slået på tromme for indkomstpolitikken. Det samme har LO. Siden krisens gennemslag har LO været med til at synge i det indkomstpolitiske kor. Heller ikke i LM-udvalget har LO sejlet op imod denne såkaldte indkomstpolitik, som efter mange års hærgen har kostet lønarbejderne dyrt i form af reallønsnedgang, og som har vist arbejdspladserne, at indkomstpolitik er lig lønpolitik.

I rapporten fastslås det, at såfremt indførelse af LM-ordninger skal befordre de indkomstpolitiske bestræbelser, så må det indebære, at indførelsen ledsages af en afsvækkelse af lønudviklingen, som er stærkere end LM-ordningens omkostningsvirkning. Det har været diskuteret i mange år, hvor pengene til disse ØD-ordninger, LM-ordninger, og hvad man ellers kalder det, skulle komme fra, og LO har jo fået det til at se ud, som om det var fra kapitalisternes profit, man

skulle hente pengene, og aldeles ikke fra arbejderne lønninger. Men her står det altså sort på hvidt. Oven i købet står der tydeligt, at det, man skal hente til en LM-ordning, ikke må være så stor en andel som det, indkomtpolitikken ellers betyder. Det er altså rene ord for pengene.

At LO er med i denne konklusion, bekræftes af en pjece, som LO har udsendt og husstandsomdelt, hvor der helt klart står, at LO finder det rimeligt, at lønmodtagerne får andel i det merprovenu, som indkomtpolitikken medfører. Der er altså ikke noget med, at lønmodtagerne skal have aktier eller en eller anden form for medejendomsret, i samme omfang som lønnen skæres ned. Nej, der er kun tale om, at de skal have en andel af det merprovenu, der opstår. Derfor skal LM ikke på nogen måde opfattes som modstykke til indkomtpolitikken; tværtimod ligger en lønmodtagernes medejendomsret-ordning i forlængelse af selv samme indkomtpolitik.

Hvad angår selve rapporten og rapportens tal, så har den jo affødt vidt forskellige reaktioner i LO og i Dansk Arbejdsgiverforening. Begge organisationer udlægger rapporten som en støtte til netop deres opfattelse af medindflydelsen. Jeg vil kort citere fra Arbejdsgiveren, nr. 19, den 20. november 1978, hvor man skriver, at LM-rapporten afslører, at den centrale fond vil udvikle sig til en alt dominerende magtfaktor på kapitalmarkedet og i løbet af en kortere årrække koncentrere den politiske, den økonomiske og den faglige magt hos en meget snæver kreds.

Samtidig gør Arbejdsgiverforeningen en del ud af, at alt det med en central fond er i strid med grundloven. Nu tvivler jeg meget på, at det vil være tilfældet, også selv om man fik gennemført LOs ØD-forslag klokke-rent, som det er beskrevet i rapporten. Men disse bemærkninger fra Arbejdsgiverforeningen viser klart, hvad det er, der er meningen med grundloven, nemlig at kapitalmagten skal bevares på få og stærke hænder.

At Arbejdsgiverforeningen ikke er imod lidt af den såkaldte medindflydelse, fremgår af dens bemærkninger i LM-rapporten. I en af Dansk Arbejdsgiverforenings mange mindretalsudtalelser kommer man ind på, at i det omfang en nedbrydning af interesse modsætningerne via personlige aktier finder sted, kan den på en gunstig måde afspejle sig i udviklingsmulighederne for erhvervslivet som